

Odvolanie príslubu udelenia štátneho občianstva musí byť v súlade so zásadou proporcionality, ak bráni opätovnému nadobudnutiu občianstva Únie

V zásade však prináleží členskému štátu, ktorý dotknutá osoba žiada o zrušenie svojho štátneho občianstva s cieľom nadobudnúť štátne občianstvo iného členského štátu, aby sa uistil, že jeho rozhodnutie prijaté v nadväznosti na túto žiadosť nadobudne účinnosť až po skutočnom nadobudnutí nového štátneho občianstva

JY, v tom čase estónska štátna príslušníčka s trvalým pobytom v Rakúsku, požiadala v roku 2008 o priznanie rakúskeho štátneho občianstva. Rozhodnutím z 11. marca 2014 jej príslušný rakúsky správny orgán¹ prisľúbil, že toto štátne občianstvo jej bude udelené, ak v lehote dvoch rokov preukáže, že bola prepustená zo štátneho zväzku s Estónskom. JY predložila v stanovenej lehote potvrdenie, že 27. augusta 2015 bol jej zväzok štátneho občianstva Estónska zrušený. JY je od tohto dňa osobou bez štátnej príslušnosti.

Rozhodnutím zo 6. júla 2017 rakúsky správny orgán, ktorý sa stal príslušným² na posúdenie žiadosti, zrušil rozhodnutie z 11. marca 2014 v súlade s vnútroštátnym právom a zamietol žiadosť JY o udelenie rakúskeho štátneho občianstva. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia tento orgán uviedol, že JY už nespĺňa podmienky na udelenie štátneho občianstva stanovené vnútroštátnym právom. JY sa totiž po tom, čo jej bol poskytnutý prisľub udelenia rakúskeho štátneho občianstva, dopustila dvoch závažných správnych deliktov spočívajúcich v neumiestnení nálepky technickej kontroly na vozidlo a vedení motorového vozidla pod vplyvom alkoholu. Bola tiež zodpovedná za osem správnych deliktov spáchaných pred udelením tohto prisľubu.

Keďže jej žaloba proti uvedenému rozhodnutiu bola zamietnutá, JY podala opravný prostriedok „Revision“ na Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd, Rakúsko). Tento súd uvádza, že vzhľadom na správne delikty, ktorých sa JY dopustila predtým a po tom, čo jej bolo prisľúbené rakúske štátne občianstvo, boli podľa rakúskeho práva splnené podmienky na odvolanie tohto prisľubu. Kladie si však otázku, či sa na situáciu JY vzťahuje právo Únie a či na účely prijatia svojho rozhodnutia o odvolaní prisľubu udelenia štátneho občianstva, ktoré bráni JY v tom, aby znovu nadobudla občianstvo Únie, musí príslušný správny orgán dodržať toto právo, najmä zásadu proporcionality zakotvenú týmto právom, vzhľadom na dôsledky takéhoto rozhodnutia na situáciu dotknutej osoby.

Za týchto podmienok sa vnútroštátny súd rozhodol položiť Súdnemu dvoru otázku týkajúcu sa výkladu práva Únie. Súdny dvor vo svojom rozsudku vyhlásenom veľkou komorou vykladá článok 20 ZFEÚ v rámci svojej judikatúry³ týkajúcej sa povinností členských štátov v oblasti nadobúdania a straty štátneho občianstva z hľadiska práva Únie.

Posúdenie Súdnym dvorom

V prvom rade Súdny dvor rozhodol, že **situácia osoby, ktorá sa vzhľadom na to, že má štátne občianstvo len jedného členského štátu, vzdá tohto štátneho občianstva a z tohto dôvodu**

¹ Niederösterreichische Landesregierung (vláda Spolkovej krajiny Dolné Rakúsko, Rakúsko).

² Wiener Landesregierung (vláda Spolkovej krajiny Viedeň, Rakúsko).

³ Vychádzajúcej z rozsudkov z 2. marca 2010, Rottmann, [C-135/08](#) (pozri tiež TK č. [15/10](#)), a z 12. marca 2019, Tjebbes a i., [C-221/17](#) (pozri tiež TK č. [26/19](#)).

stratí občianstvo Únie, s cieľom nadobudnúť štátne občianstvo iného členského štátu v nadväznosti na príslub udelenia tohto štátneho občianstva orgánmi tohto posledného uvedeného členského štátu, patrí svojou povahou a dôsledkami do práva Únie, ak je tento príslub odvolaný s tým dôsledkom, že tejto osobe sa znemožní opätovné nadobudnutie občianstva Únie.

V tejto súvislosti Súdny dvor najprv konštatuje, že po odvolaní uvedeného príslubu sa JY stala osobou bez štátnej príslušnosti a stratila občianstvo Únie. Vzhľadom na to, že žiadosť o zrušenie zväzku štátneho občianstva s jej členským štátom pôvodu bola podaná v rámci konania o udelení štátneho občianstva smerujúceho k nadobudnutiu rakúskeho štátneho občianstva a je dôsledkom toho, že JY vzhľadom na tento príslub vyhovel požiadavkám spojeným s týmto konaním, nemožno ju považovať za osobu, ktorá sa dobrovoľne vzdala občianstva Únie. Naopak, keďže od hostiteľského členského štátu dostala príslub, že jej bude udelené jeho štátne občianstvo, cieľom žiadosti o prepustenie zo štátneho zväzku bolo umožniť jej splniť podmienku nadobudnutia tohto štátneho občianstva a po jeho nadobudnutí naďalej požívať postavenie občana Únie a s tým spojené práva.

Ak v rámci konania o udelení štátneho občianstva príslušné orgány hostiteľského členského štátu odvolajú príslub udelenia štátneho občianstva, dotknutá osoba, ktorá bola štátnym príslušníkom len jedného iného členského štátu a vzdala sa svojho pôvodného občianstva, aby splnila požiadavky spojené s týmto konaním, sa nachádza v situácii, v ktorej sa nemôže naďalej dovolávať svojich práv vyplývajúcich z jej postavenia občana Únie. Takéto konanie ako celok ovplyvňuje postavenie priznané štátnym príslušníkom členských štátov článkom 20 ZFEÚ. Môže totiž viesť k tomu, že osoba v situácii JY stratí všetky práva spojené s týmto postavením, hoci v čase začatia tohto konania bola táto osoba štátnou príslušníčkou členského štátu, a teda aj občanom Únie.

Súdny dvor napokon uviedol, že JY ako estónska štátna príslušníčka využila svoju slobodu pohybu a pobytu tým, že sa usadila v Rakúsku, kde býva už niekoľko rokov, a zdôraznil, že logika postupnej integrácie do spoločnosti hostiteľského členského štátu, ktorú článok 21 ods. 1 ZFEÚ podporuje, vyžaduje, aby situácia občana Únie, ktorému boli priznané práva na základe uvedeného ustanovenia z dôvodu výkonu jeho práva na voľný pohyb v rámci Únie a ktorému hrozí nielen strata možnosti využívania týchto práv, ale aj strata samotného postavenia občana Únie, hoci sa prostredníctvom postupu nadobudnutia štátneho občianstva v hostiteľskom členskom štáte snažil o užšie začlenenie do jeho spoločnosti, patrí do pôsobnosti ustanovení Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa občianstva Únie.

V druhom rade Súdny dvor vykladá článok 20 ZFEÚ v tom zmysle, že **príslušné vnútroštátne orgány a sudy hostiteľského členského štátu sú povinné overiť, či rozhodnutie odvolať príslub, ktoré pre dotknutú osobu znamená trvalú stratu občianstva Únie, je zlučiteľné so zásadou proporcionality** vzhľadom na dôsledky, ktoré má na situáciu tejto osoby. **Táto požiadavka zlučiteľnosti so zásadou proporcionality nie je splnená, pokiaľ je toto rozhodnutie odôvodnené spáchaním správnych deliktov v rozpore so zákonom o cestnej premávke, za ktoré sa podľa platného vnútroštátneho práva ukladá len peňažná pokuta.**

Predtým, než dospel k tomuto záveru, Súdny dvor uviedol, že ak v rámci konania o udelení štátneho občianstva začatého v členskom štáte tento členský štát vyžaduje, aby sa občan Únie vzdal štátneho občianstva členského štátu pôvodu, výkon a potrebný účinok práv, ktoré pre tohto občana vyplývajú z článku 20 ZFEÚ, vyžaduje, aby nikdy nebol vystavený takejto strate základného postavenia občana Únie len z dôvodu uskutočnenia tohto konania. Akákoľvek strata tohto postavenia, hoci aj dočasná, totiž znamená, že dotknutá osoba je počas neobmedzeného obdobia zbavená možnosti požívať všetky práva, ktoré jej toto postavenie priznáva.

Z toho vyplýva, že **ak štátny príslušník členského štátu podá žiadosť o zrušenie svojho štátneho občianstva, aby mohol nadobudnúť štátne občianstvo iného členského štátu, a teda aj naďalej požívať postavenie občana Únie, členský štát pôvodu by nemal na základe príslubu udelenia štátneho občianstva od tohto druhého členského štátu prijať konečné**

rozhodnutie o odňatí štátneho občianstva bez toho, aby sa uistil, že uvedená osoba skutočne nadobudla nové štátne občianstvo.

Keď dotknutá osoba už dočasne stratila občianstvo Únie z dôvodu, že členský štát pôvodu jej v rámci konania o udelení štátneho občianstva odňal svoje štátne občianstvo predtým, než skutočne nadobudla štátne občianstvo hostiteľského členského štátu, má preto povinnosť zabezpečiť potrebný účinok článku 20 ZFEÚ predovšetkým tento posledný uvedený členský štát. Táto povinnosť platí najmä vtedy, ak rozhodnutie o odvolaní prísľubu udelenia štátneho občianstva môže mať za následok trvalú stratu občianstva Únie. Takéto rozhodnutie teda možno prijať len na základe legitímnych dôvodov a pri dodržaní zásady proporcionality.

Preskúmanie proporcionality si vyžaduje najmä overiť, či je takéto rozhodnutie odôvodnené vzhľadom na závažnosť porušenia, ktorého sa dotknutá osoba dopustila. Pokiaľ ide o JY, porušenia, ktorých sa dopustila pred udelením prísľubu, nepredstavovali prekážku pre jeho udelenie, takže ich už nemožno zohľadniť ako základ pre rozhodnutie o odvolaní prísľubu. Pokiaľ ide o porušenia, ktorých sa dopustila po tom, čo jej bol prísľub udelený, vzhľadom na ich povahu a závažnosť, ako aj požiadavku reštriktívneho výkladu pojmov „verejný poriadok“ a „verejná bezpečnosť“, sa nezdá, že by JY predstavovala skutočnú, existujúcu a dostatočne vážnu hrozbu ovplyvňujúcu jeden zo základných záujmov spoločnosti alebo zásah do rakúskej verejnej bezpečnosti. Porušenia zákona o cestnej premávke, ktoré možno postihovať len peňažnými pokutami, nemôžu preukázať, že zodpovedná osoba predstavuje hrozbu pre verejný poriadok a verejnú bezpečnosť, ktorá by mohla odôvodniť trvalú stratu jej občianstva Únie.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.